

Societat

REIVINDICACIÓ

La reflexió com a forma de protesta científica

La Marxa per la Ciència debat a Barcelona la relació entre recerca, política, economia i societat

Crònica

TONI POU
BARCELONA

La imatge romàntica del científic genial que viu en una torre d'ivori aïllat de la societat està en vies d'extinció. Això suggereixen esdeveniments com la Marxa per la Ciència, un acte reivindicatiu que va tenir lloc ahir en més de 600 ciutats de tot el món per reclamar més presència de les proves científiques en la presa de decisions polítiques. A Barcelona, la protesta, lluny dels lemes simples de qualsevol manifestació, es va centrar en un debat sobre el paper social de la ciència. La reflexió, la discussió i l'assumpció de matisos són ingredients necessaris per arribar a un consens que es materialitzi en demandes clares sobre el rol de la ciència en la societat. Aquest consens i la mobilització consegüent s'han produït en moltes ciutats del món, però no aquí. La bona notícia és que com a mínim es pot dir que ja hem iniciat el debat.

“A casa nostra la ciència és relativament jove i encara no ha demostrat la seva vàlua. La majoria de la gent, polítics inclosos, no la coneixen prou. I sense aquest coneixement és difícil que s'hi confiï”, va explicar abans del debat el divulgador Pere Estupinyà. “Però fixa't que aquest acte –va afegir amb ull crític– el celebrem al Parc de Recerca Biomèdica de Barcelona, és a dir, estem fent venir la gent a la ciència en lloc d'acostar la ciència a la gent, i aquest és un dels errors clàssics en la comunicació de la ciència”.

Pere Puigdomènech, investigador del Centre de Recerca en Agri-

Alguns dels participants en les activitats de la Marxa per la Ciència de Barcelona, al PRBB, es van fer una foto de grup. PERE VIRGILI

genòmica, va constatar que “en comparació amb països com Anglaterra o els Estats Units, al nostre país hi ha poca tradició d'utilitzar els resultats científics per fer política”. I va afegir que als països anglosaxons, “com que la recerca pública compta amb més recursos, hi hagué sempre més mecanismes de comunicació entre ciència i política”.

“L'obstacle principal amb què topa la ciència per influir en la política és el sistema d'incentius en què es basa la recerca”, va explicar Joan Subirats, catedràtic de ciència política a la Universitat Autònoma

Repte Investigadors i experts es plantegen com arribar a la ciutadania

de Barcelona. “Aquest sistema no dona prou valor als resultats amb un impacte social directe, sinó que prioritza les publicacions en revistes privades i la transferència de patents, també a empreses privades”.

Avis als polítics

Mara Dierssen, neurobiòloga del Centre de Regulació Genòmica, va ser més contundent: “La política hauria d'aprendre de la ciència. A la ciència no hi entres si no has demostrat la teva excel·lència”. “L'acte d'avui és un toc d'alerta –va concloure a mode d'avis l'endocrinò-

ga del Centre d'Anàlisi i Programes Sanitaris Carme Valls–, però a llarg termini cal una aliança estratègica entre la ciutadania i les comunitats científica i política”.

La Marxa per la Ciència va ser seguida a Barcelona per uns pocs centenars de persones, una xifra minsa que dona una idea de la poca maduresa de la cultura científica del país i que contrasta amb les protestes multitudinàries que es van fer en altres països. Caldrà, doncs, fer molta feina per aconseguir un impacte efectiu de les proves científiques en l'activitat política. —

Més de 600 protestes repartides per tot el món

Entre terror i ultradreta

Les crítiques al govern francès per les promeses trencades i a l'actitud de l'administració Trump amb el canvi climàtic van mobilitzar ahir unes 5.000 persones a París, segons els organitzadors. La protesta es va fer entre l'atemptat dels Camps Elisis en què va morir un policia i unes eleccions marcades per l'ascens de l'extrema dreta de Le Pen.

Reacció contra Trump

La principal convocatòria dels centenars de marxes per la ciència que es van fer ahir era la de Washington DC. Desenes de milers de persones es van manifestar com a resposta a decisions de Donald Trump com la de situar un escèptic del canvi climàtic al capdavant de l'Agència de Protecció Ambiental i contra les retallades de pressupost i suport als investigadors.

Manifestants a Washington DC. JIM LO SCALZO/ EFE

Suport de l'alcalde

L'alcalde de Berlín, Michael Müller, es va manifestar ahir amb uns onze mil conciutadans, segons els organitzadors, a la marxa de la capital alemanya. “Nosaltres sabem què significa la repressió de la llibertat –va dir l'alcalde–. Per això tenim la responsabilitat de mobilitzar-nos per la ciència lliure i per una societat oberta i tolerant”.